

LUND
UNIVERSITY

Statesvetenskapliga institution

STV003

Handlager: Martin Hall

Sikkerhedsrådets paradokser

En analyse af sikkerhedsrådets militærinterventioner

Ardeshir Gurani

Abstract

This thesis deals with the interventions of Security Council of the United Nations. In addition to this, the project is about the formation of the creation of United Nations. The primary focus is paid to the Security Council and its role in relation to the military interventions during and after the cold war. The content of the analysis is based on the liberalistic and neorealistic approach. I use the liberalistic approach to define the creation of the United Nations. On the contrary I use the neorealistic approach to study and analyze the successes and failures of the Security Councils military actions during and after the cold war. I am going to set up a hypothesis for the purpose of testing if there is a connection between the actions of the SC's permanent members and their hegemonic and security interests. The actions of the SC's permanent members is my depending variable, and I identify the five member states' hegemonic and security interests as my independent variables. I am going to focus on several cases during and after the cold war, in which the Security Council should have played a crucial role in stabilizing the peace and security. The Security Council should have responded to secure peace and settlement in the international system, but there was a lack of military actions according to the United Nation's charter. The hypothesis will be either verified or falsified on the basis of the empirical and statistical data.

Key Words: Liberalism, neo-realism, United Nations, Security Council, military interventions.

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	5-6
1.1 Problemformulering.....	6
1.2.1 uddybning af problemformulering	6-7
1.3 afgrænsning	8
1.4 metodiske grundlag for projektet.....	8-9
1.5 min hypotese	10
2 Teori	11
2.1 liberalisme	11-12
2.2 neorealisme	12-14
3 FN.....	15
3.1 sikkerhedsråd	15-16
3.2 sikkerhedsråds magtanvendelse	16-17
3.3 suverænitæt VS. R2P	17-18
4 diskussion af uafhængige variable.....	19
5 Cases	20
5.1 Korea-krigen	20-23
5.2 Vietnam-krigen	23-24

5.3 Irak- Irankrigen	24-25
5.4 Golfkrigen	25-28
5.5 Eksjugoslavien	28-30
6 konklusion	31-32
7 litteraturlisten	33-34

1 Indledning

Da FN blev dannet efter anden verdenskrig, var meningen og formålet med dannelsen af dette organ, at det skulle sørge for fred, kollektiv sikkerhed og stabilitet mellem stater, der på det tidspunkt udgjorde det internationale samfund. FN blev dannet af sejrherrene efter Anden Verdenskrig, og den blev dannet ud fra nogle idealistiske og demokratiske visioner. FN's visioner og principper skulle gælde i alle stater i det internationale samfund.

Efterfølgende blev FN's sikkerhedsråd (fremover betegnet SR) dannet, og det skulle specifikt tage sig af sikkerhedsmæssige problematikker og internationale konflikter. Ifølge SR's principper og paragrafer skal dette organ blande sig i, intervenere og mobilisere det internationale samfund til at genoprette fred, sikkerhed, stabilitet, hvis staterne, som er forpligtede til at overholde principperne, begynder at krænke de gældende regler og principper for medlemsstaterne.

Det spørgsmål, der er interessant at undersøge i denne sammenhæng, er, om FN's SR siden dens dannelse efter anden verdenskrig har levet op til sine forpligtelser og sit ansvar til at intervenere og benytte sig af sin magt til at forhindre krig og sørge for fred og stabilitet? Som bekendt har FN's SR i de sidste 50 år været på banen og intervenseret i nogle internationale krige og konflikter for at kunne genopretholde fred, sikkerhed og stabilitet. SR har dog i nogle specifikke internationale konflikter ikke været i stand til at kunne intervenere, og det undrer mig. Min undren er baseret på empiriske data, som jeg i løbet af diverse fag i international politik har stiftet bekendtskab med.

I denne sammenhæng er det derfor interessant at undersøge, hvilke faktorer og mekanismer der spiller en afgørende rolle, når SR skal autorisere magtanvendelse og være i stand til at mobilisere det internationale samfund til at straffe aggressorerne og dermed sørge for sikkerhed, fred og orden i det internationale system. Derfor kommer mit problemformulering til at se sådant ud:

1.2 problemformulering

Hvilke afgørende faktorer danner grundlag for SR's fem permanente medlemmer til at autorisere magtanvendelse, således at SR er i stand til at mobilisere det internationale samfund med henblik på at genoprette fred, sikkerhed og stabilitet i verden?

1.2.1 uddybning af problemformulering

I projektopgaven vil jeg indledningsvis argumentere for valg af metode. Jeg har valgt at benytte mig af den positivistiske metode, da jeg skal teste min hypotese mellem den afhængige variabel og de uafhængige variable. I dette tilfælde er min afhængige variabel SR's militære interventioner, mens jeg har identificeret de uafhængige variable som de fem permanente medlemsstaters hegemoniske magt, sikkerhed og interesser. Dernæst vil jeg i teoridelen operere med liberalisme til at definere FN's dannelse og SRs relevante paragrafer for magtanvendelse. Dertil har jeg besluttet mig for at benytte mig af tilgangen nyrealisme til at analysere SRs interventioner eller mangel på SR's interventioner i cases som Korea, Vietnam, Irak-Irak, Golfkrigen og Eksjugoslavien, idet jeg opstiller en hypotese til at falsificere eller verificere min påstand. Efter en diskussion af FN's dannelse og SRs beføjelse vil jeg definere FN ud fra liberalistiske visioner og idealer for fred og samarbejde mellem staterne. I den

forbindelse vil jeg tage udgangspunkt i FN's charter og artikler, som har bemyndiget SR til at tage sig af sikkerhedsmæssige spørgsmål med henblik på at mobilisere det internationale samfund, når krig og konflikter truer det internationale samfund. Derudover vil jeg kort berøre SR's konstellation og stemmeafgivelse, når der skal stemmes ved en evt. militær intervention. Dertil vil jeg komme ind på de hjemlede paragrafer, som organet juridisk skal benytte sig af, når den reelle intervention autoriseres. Sideløbende vil jeg diskutere FNs suverænitetsbegreb versus det nye foreslåede suverænitetsbegreb, der anbefaler, at staterne tager et stort ansvar for deres borgere. Dernæst vil jeg med udgangspunkt i nyrealismes tilgang diskutere staternes hegemoniske magt, sikkerhed og interesser. Diskussionen af de uafhængige variable startes med udgangspunkt i nyrealisme, da disse efter min opfattelse har spillet/spiller en afgørende rolle, når de fem permanente medlemmer i SR skal intervenere eller nedlægge veto med henblik på at beskytte deres interesser.

Derudover vil jeg periodisere SRs interventioner i en række cases under den kolde krigs tid og efter den postkoldkrigs tid. Min strategi for at undersøge og analysere de to perioder kan beskrives således: Jeg opstiller en hypotese, hvor jeg antager, at det var/stadig er de fem stater hegemoniske magt, sikkerhed og interesser under og efter den kolde krig, der afgjorde/afgør SRs militære interventioner eller mangel på militære operationer i internationale krige og kriser. Derfor vil jeg antage, at SRs organ, med undtagelse af SRs intervention i Korea-krigen, var lammet pga. de fem store magters hegemoniske magt og interesser. Dernæst vil jeg antage, at SRs intervention i Irak i 1991 skyldtes den kolde krigs afslutning og en tangering eller tilnærmelse af de fem store magters interesser i verden. Hypotesen afsluttes med en verificering eller falsificering. Der bliver til sidst konkluderet på projektopgaven.

1.3 Afgrænsning

Jeg er af pladsmæssige hensyn nødt til at afgrænse mig til FN's SR. Dernæst vil jeg kun fokusere på to perioder og nogle bestemte cases under og efter den kolde krigs afslutning, hvor SR har benyttet sig af militære interventioner eller mangel på disse for at genopretholde fred, sikkerhed og stabilitet i det internationale system. Med begrebet interesser mener jeg politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser, som de fem stater i SR forsøger at beskytte eller realisere i verden. Jeg vil fokusere på nogle bestemte cases som Korea-krigen, Vietnam-krigen, Iran-Irak-krigen, Golfkrigen og Eksjugoslavien.

1.4 Det metodiske grundlag for projektet

Jeg har i dette projekt tænkt mig at lave en deduktiv undersøgelse. Mit valg af den deduktive metode kan således begrundes med den nyrealistiske teori, da den benytter sig af en positivistisk metode til at opnå viden i den virkelige verden. Derfor er det relevant at benytte sig af en positivistisk metode, da jeg har tænkt mig at opstille en hypotese med henblik på at undersøge SR's militære interventioner.

Den positivistiske tilgang er en brugbar nøgle til at åbne op for testning af hypotesen mellem de uafhængige variable og den afhængige variabel. Efter min opfattelse er denne metode relevant for opgaven, idet jeg forsøger at teste hypotesen for, om der er sammenhæng mellem

variablene i forhold til SR's interventioner. For det første er en hypotese en antagelse, der kan teste "relationship"¹ dvs. et forhold mellem to variable (Neuman:2003,s.151). De uafhængige variable betragtes som årsagsvariable, hvorimod den afhængige variabel identificeres som resultatet eller effekten².

For det andet skal en hypotese udtrykke en kausal "or cause-effect relationship"³ mellem variablene. I denne sammenhæng vil jeg forsøge at opfylde dette kriterium ved at teste hypotesen med henblik på at finde frem til, om der overhovedet findes en kausal sammenhæng mellem min afhængige og de uafhængige variable. For det tredje skal en hypotese udtrykke en forudsigelse eller et fremtidigt forventet resultat. Jeg forsøger at undersøge dette kriterium ved at se, om hypotesen i de to perioder kan afspejle et forventet resultat. For det fjerde skal en hypotese være logisk relateret til et undersøgelsesspørgsmål og en teori. Det er min intention at opfylde dette kriterium ved at basere mit undersøgelsesspørgsmål på positivisme, da nyrealisme benytter sig af positivisme til at undersøge den virkelige verden.

For det femte skal en hypotese kunne testes for falsifikation eller verifikation mod empirisk "evidence"⁴ bevis. Jeg vil således forsøge at leve op til dette kriterium ved at verificere eller falsificere mine hypoteser ud fra empiriske og statistiske data, som bliver inddraget i projektopgaven.

---

¹ Neuman, W. Lawrence(2003), "Social Research Methods, Qualitative and Quantitative Approaches, Fifth Edition, University of Wisconsin at Whitewater, s.150.

²² Nordhaug Kristen og Pedersen Kirsten Bransholm(2005), "Metodekursus, 3.Semester, Et sociologisk værktøj: Introduktion til den kvantitative metode, Hans Reizels forlag, 2000 kap.2-3(s.20-47), i Roskilde Universitetsforlag, s.5.

³ Ibid., s.151.

⁴ Ibid.,s.151.

1.5 min hypotese

Jeg vil antage, at der i høj grad har været/er en sammenhæng mellem SRs militære interventioner og de fem SRs permanente medlemsstaters hegemoniske magt, sikkerhed og interesser siden SRs dannelse. De uafhængige variable og den afhængige variabel bliver senere i opgaven diskuteret. Hypotesen bliver i det relevante afsnit opstillet og operationaliseret i forhold til dens sammenhæng til variableerne i projektopgaven.

2 Teori

I teoriafsnittet vil jeg benytte mig af to internationale tilgange til at definere og analysere projektet. Jeg bruger således tilgangen liberalisme til at diskutere og forklare de liberalistiske idealer og visioner bag FNs dannelse, mens jeg i høj grad lægger vægt på nyrealisme til at analysere SR's interventioner eller mangel på dets interventioner i et historisk perspektiv.

2.1 liberalisme

Petersen og Skak argumenterer for, at FN blev dannet på basis af nogle liberalistiske visioner og idealer for at sørge for en organisering af den internationale fred og sikkerhed blandt stater (Petersen & Skak:1998,s.14), (Ziring et al:2000,s.142). De mener, at stater kan overvinde eller begrænse det internationale anarki gennem internationale normer og retsregler. Derfor var det liberalisternes antagelse, at man kan oprette et verdenssamfund eller en international organisation, der fungerer på basis af lov, orden og fælles værdier(Petersen & Skak:1998,s.14).

Derfor blev FN dannet den 24. oktober 1945 af 51 lande. FN's charter blev oprettet ud fra 4 hovedgrundlæggende principper, som medlemsstaterne blev enige om at acceptere. Det første princip var, at dannelsen af FN havde til formål at opretholde fred og sikkerhed. Det andet princip gik ud på at udvikle venskabelige relationer blandt nationer, og det tredje princip havde til formål at samarbejde med henblik på at løse internationale problemer samt at udvikle respekt for menneskerettigheder. Det fjerde princip var, at FN skulle være centrum for harmonisering af nationernes handlinger(Baylis & Smith:2005,s.406).

Liberalisterne tror på frihandel, skabelsen af et verdensmarked og tilstrækkelige betingelser for fred og fordragelighed i verden. Desuden er det liberalisternes tese, at krig slet ikke kunne betale sig længere, hvis markedsmekanismen blot fik lov til at styre. Denne markedsmekanisme banede derfor vejen for et harmonisk samarbejde mellem stater inden for et velfungerende ”verdensmarkeds-system⁵”. Denne logik kaldes *interdependens* mellem stater. Liberalisterne betragter i modsætning til nyrealisterne ikke det internationale samfunds relationer som anarkiske og kaotiske⁶(Baylis & Smith:2005,s.188).

De identificerer internationale relationer som ordensværdierne: Frihed, retfærdighed og tolerance. Det er liberalisternes opfattelse, at der er behov for nationale og internationale institutioner til at beskytte og udvikle de ovennævnte værdier og principper. Liberalisme har den tese, at internationale institutioner er med til at promovere samarbejde mellem stater, og de minimerer således mistroen mellem staterne. Staterne behøver ikke at frygte hinanden, hvorimod nyrealisterne i den sammenhæng stiller spørgsmålstejn ved liberalisternes tese. De antager, at det internationale system er anarkisk, og staterne frygter hinanden(Jackson & Sørensen:2003, s.120).

2.3 nyrealisme

Nyrealisterne afviser vigtigheden af de internationale institutioner til at kunne hjælpe verden i at opnå fred og sikkerhed ”*international cooperation is ”harder to achieve, more difficult to maintain, and more depend on state”*⁷(Baylis & Smith:2005, s.308). De betragter det internationale system som *anarkisk*. I forhold til begrebet anarki er nyrealisterne af den opfattelse, at fordi der ikke eksisterer en central autoritet til at kunne kontrollere staternes adfærd, så opstår der krig og

---

⁵ Petersen & Skal(1988) DUPI, s.14.

⁶ *ibid.*s.5

⁷ Baldwin, David(2003), neorealism and neoliberalism, the contemporary debate, s. 5

anarki. De mener, at de stater, der gør krav på suverænitet, uundgåeligt vil udvikle offensive militære kapabiliteter for at forsvare sig og udvide deres *magt*⁸. Derfor begynder staterne i den sammenhæng at udgøre en trussel for hinanden.

Desuden mener nyrealisterne, at usikkerhed i det internationale system fører til mistro, hvorfor staterne aldrig kan være sikre på deres naboers intentioner. Således er staterne altid på vagt overfor deres naboer.(Baylis& Smith:2005, s.302). Da staterne gerne vil bevare deres uafhængighed og suverænitet, vil begrebet overlevelse dernæst være den mest grundlæggende drivkraft, der influerer deres adfærd. De to teoretikere konstaterer, at selv om staterne er rationale aktører, er der altid plads for ”miscalculation⁹”.

Staternes nedvurdering af hinanden er resultat af asymmetrisk ”imperfect” information og potentielle modsætninger i en verden, hvor der altid eksisterer et incitament for en stat til at misvurdere deres egen kapabilitet for at agere stærkere overfor andre stater. De to teoretikere vurderer således, at dette kan føre til fejltagelser omkring en stats reelle interesser(Baylis & Smith:2005, s.303). Nyrealisterne fokuserer på det internationale systems struktur. De fremhæver således, at sikkerhed er staternes primære mål, da staterne forsøger at overleve i det internationale system (DUPI:1998,s.23). Waltz understreger i den sammenhæng, at systemernes struktur er vigtigere end aktørerne, da det er strukturerne, der pådutter aktørerne deres handling og adfærd. Han mener altså, at det primært er strukturerne, der er determinanter for staternes adfærd i den internationale politiske sfære(Baylis & Smith:2005,s.210).

De anser stater som rationale aktører, der vælger de strategier, som kan maksimere deres interesser og minimere tabet. Staterne bliver derfor

---

⁸ Baylis Johan & Smith Steve(2005)” The Globalization Of World Politics, An introduction to international relations, Third, Edition, s.302.

⁹ Ibid, s.303.

nødsaget til selv at påtage sig ansvaret for deres egen sikkerhed og interesser. Realisterne er i høj grad skeptiske over for det internationale samfund og de internationale aftaler, da de mener, at alle internationale forpligtelser og aftaler er provisoriske og afhængige af, om de involverede lande retter sig efter dem. Derfor kan FN's konventioner og aftaler afvises af uafhængige stater, hvis de kommer i konflikt med statens egne interesser(Jackson & Sørensen:2003,s.69).

Desuden argumenterer realisterne for, at hovedformålet med staternes udenrigspolitik er at beskytte statens interesser i verdenspolitik. Staterne kan dog ikke agere som lige aktører på den internationale scene, da deres magt og kapabilitet ikke er ens. Derfor kan den internationale politik i høj grad karakteriseres som en kamp om magt og dominans mellem stormagter.(ibid.s.68)

For nyrealister er magt mere end den akkumulerede militærmagt. Magt kan desuden betragtes som ressourcer og evnen til at anvende den. Derfor kan sikkerheden sættes sammen med statens nationale interesser og kapabilitet.(Baylis & Smith:2005.s.209)

Desuden mener nyrealisterne, at fordi staterne er interesseorienterede i et anarkistisk og konkurrerende system, så bliver de nødt til at favorisere "self-help- princippet"¹⁰ frem for den kooperative adfærd. Hver enhed(stat) tvinges til at sørge for sin egen sikkerhed og overlevelse ved at opbygge sit eget forsvar, sin egen afskrækkelsesstrategi og sine egne alliancer med andre enheder (Baylis & Smith.s.303).

---

¹⁰ Baldwin, David A(1993): neorealism and neoliberalism, the contemporary debate, s.153.

3 FN

FN blev dannet i 1945 med henblik på at sikre international fred og sikkerhed i verden og redde de kommende generationer fra krigens plage¹¹. I dag består FN af 185 medlemslande. Derfor blev opretholdelsen af fred og sikkerhed i verden fremhævet fra FN's indledende charterlinjer, formål og principper. Ifølge FN-pagten¹² kapitel I art.1 er det FN's formål at opretholde og opnå international fred og sikkerhed (DUPI:1999, s.15), (Ziring et al.2000,s.497). Derfor blev SR dannet med henblik på at tage sig af sikkerhedsmæssige spørgsmål som forhindring af krig, genopretholdelse af fred og sikkerhed og arbejde selvstændigt(Whittaker:1997,s.10).

3.1 Sikkerhedsråd

Sikkerhedsrådet har i alt 15 medlemmer¹³, hvoraf de sejrende nationer fra anden verdenskrig udgør de fem permanente medlemmer af rådet. De fem medlemmer af sikkerhedsrådet består af USA, Kina, Rusland (tidligere Sovjetunion), Storbritannien og Frankrig. De spiller en nøglerolle i sikkerhedsrådet i kraft af deres vetoet, deres magt og militære kapabilitet. De ti ikke-permanente medlemmer af rådet vælges på skift af

---

¹¹ Ziring, al (2000),” Security Through Collective Action”, s.167

¹² Dansk Udenrigspolitik Institut(DUPI) (1999), FN, Verden og Danmark, s.15.

¹³ DUPI(1999)”FN, Verden og Danmark”, s.23: I 1965 blev Sikkerhedsrådets medlemmer øget til fra 11 til 15 medlemmer.

generalforsamlingen for en periode af to år ad gangen. Disse ti ikke-medlemmer er fordelt mellem verdens kontinenter. Det, der adskiller de fem permanente medlemmer fra ikke-permanente medlemmer, er, at de fem permanente medlemmer har vetoret.

3.3 Magtanvendelse og intervention

Jeg vil i dette afsnit med udgangspunkt i SR fokusere på de konkrete paragrafer, der hjemler SR's ret til at handle på vegne af det internationale samfund, når det handler om at opretholde og opnå fred og sikkerhed blandt staterne i FN. Ifølge FN-pagten¹⁴ kapitel I artikel 1 er det FN's formål at opretholde og opnå international fred og sikkerhed i verden. Derfor skal staterne afholde sig fra at krænke andre staters suverænitet eller udføre nogle handlinger, der er uforenelige med FNs formål¹⁵ jf. artikel 43 i FN's charter for at opretholde international fred. SR skal afgøre, om der foreligger nogen trussel mod fred og sikkerhed, noget fredsbrud eller nogen angrebshandling. De skal endvidere jf. artikel 39¹⁶ fremsætte forslag eller beslutte, hvilke forholdsregler der skal tages med henblik på at opretholde den internationale fred og kollektiv sikkerhed.

---

¹⁴ *Dansk Udenrigspolitik Institut(DUPI) (1999), FN, Verden og Danmark, s.15.*

¹⁵ Aggestam, Karin(2004), "(O)Rättfärdiga Krig", s.77-78: FN-pagten artikel 2(4) skal alle medlemsstater i deres internationale forhold afholde sig fra trussel om magtanvendelse eller brug af magt; det være sig mod en anden stats territoriale integritet eller politiske uafhængighed eller på nogen måde er uforenelig med de Forenede Nationers formål.

¹⁶ *ibid, s.394*

For at forhindre en forværring af situationen skal SR jf. artikel 40¹⁷ fremsætte forslag og beslutninger, der appellerer til parterne om at rette sig efter sådanne forholdsregler. Dette fremgår af artikel 39, og SR jf. artikel 41¹⁸ kan afgøre, hvilke forholdsregler der skal tages i brug. Disse tiltag omfatter ikke anvendelsen af våbenmagt. De forholdsregler omfatter f.eks. fuldstændig el. delvis afbrydelse af økonomiske forbindelser, kommunikation osv.

Derfor bliver medlemmerne af de Forenede Nationer opfordret til at overholde de beslutninger, der er blevet besluttet af SR. Skulle det vise sig, at de ved artikel 41 hjemlede forholdsregler ikke er tilstrækkelige til at genopretholde fred og sikkerhed, kan SR jf. artikel 42¹⁹ tage sådanne skridt som blokade, operationer foretagne i luft, sø og i land. Medlemmerne af de Forenede Nationer opfordres til at følge trop. Jf. artikel 43²⁰ skal alle medlemmer af de Forenede Nationer stille bistand, de nødvendige midler og væbnede styrker til rådighed på opfordring fra SR med henblik på at opretholde international fred og sikkerhed i overensstemmelse med særlige overenskomster.

3.4 Suverænitæt versus “responsibility to protect”

Der blev i 2004 udarbejdet en rapport af et højtstående panel bestående af ekspræsidenter, udenrigsminister og militæksperter, diplomater embedsmænd. Rapporten blev anbefalet med initiativ fra Kofi Annan. Panelet fremlagde rapporten omkring “A more secure world: our shared responsibility”. Rapporten tager udgangspunkt i verden, der markant har ændret sig siden 1945, da FN blev

---

¹⁷Weiss,Thomas G., et Al.(2004), The United Nations, And changing World Politics, Fourth Edition, Westview Press, A member of the Peresus Books Group, Chapter VII, Article 40, s.359.

¹⁸ Ibid, s.359.

¹⁹ Ibid, s.359

²⁰ Ziring, et al(2000), Chapter, 5, Pp.176

etableret. Ifølge FN's charter har den suverænitet, der har eksisteret siden det Westfalske system, hvor den giver staten den suveræne ret, ændret sig. Rapporten anbefaler, at staterne ikke skal nøjes med suverænitet, men at de også skal tage ansvaret for velfærd og sikkerhed for deres egne befolkning, samtidig med at de også har en international forpligtelse. Derudover skal staterne heller ikke benytte sig af midler, der kan gøre skade på deres naboer (www.un.org/secureworld/report). Rapporten konstaterer på baggrund af erfaringer, at alle stater hverken kan eller har vilje til at leve op til dette ansvar og disse forpligtelser. Rapportens konklusion er derfor, at det internationale samfund skal have pligt til at intervenere ifølge sine chartre med henblik på at beskytte befolkninger i de stater, hvor de krænker FNs charter og menneskerettighederne. En suverænstat i sig er derfor ikke immun overfor intervention fra det internationale samfund, hvis den ikke kan leve op til sit ansvar og forpligtelse. FNs charter gælder alle stater i det internationale system, hvorfor borgernes sikkerhed, rettigheder og velfærd skal beskyttes af staterne(www.un.org/secureworld/report2.pdf). Derfor er rapportens anbefaling, at hver enkelt stat såvel som det internationale samfund skal tage ansvar for den kollektive sikkerhed i det 21. århundrede.

4 Diskussion af de uafhængige variable

Baylis og Smith identificerer det internationale system som kaotisk og anarkisk, hvorfor staternes sikkerhed og deres distribueringen af ”capabilities²¹” i det internationale system former og bestemmer staternes udenrigspolitiske valg. Derfor kan man karakterisere den anspændte situation mellem Pakistan og Indien som følge af den manglende sikkerhed og anarki i det internationale system. Systemet mangler nemlig en central ”Worldwide²²” regering til at håndhæve orden. Dette anarki fik de to lande til at udvikle deres atomkapabilitet til at kunne overleve(Baylis&Smith:2005,s.209). Baylis & Smith konstaterer, at Kina og Belgien har anerkendt, at en af anarkiets primære udfordringer er at beskytte nationale interesser pga. manglende orden i det internationale system(ibid. s.209).

I det her konkurrerende system vil denne situation kræve et behov for våben til at kunne overleve og forsvare sig. Staterne vil med større magt tendere til at have større indflydelse og magt i det her kaotiske system. Desuden spiller staternes hegemoniske magt, som består af den militære, økonomiske og teknologiske udvikling, en afgørende rolle for især de fem permanente medlemmer, når det kommer til at kunne intervenere i andre stater. En stat kan benytte sig af andre midler som udenrigspolitik, konsensus og vetoret til at beskytte og gøre deres magt gældende i SR og verden.(Jacksons & Sørensen, s.196-197),(Ziring, et al:2000, s.88)

---

²¹ Baylis & Smith(2005), ”The Globalization Of World Politics”, Third Edition, s.209.

²² Jackson& Sørensen(1999)” Introduktion to International Relations, s, 51.

5 Case

Der vil med udgangspunkt i den neorealisticke tilgang antages, at SRs militære interventioner under den kolde krig var lammet pga. medlemsstaternes hegemoniske magt, sikkerhed og interesser i verden. Derfor vil jeg antage, at den eneste succes for SRs militære intervention under den kolde krig i Korea-krigen skyldtes, at der var en sammenhæng mellem Sovjetunionens fravær i SR og andre medlemsstaters hegemoniske magt, sikkerhed og interesser, der fik dem i SR til at benytte sig af Sovjetunionens fravær til at vedtage og autorisere magtanvendelsen mod Nordkorea.

5.1 Korea-krigen

Den første test af den kollektive frivillige sikkerhed under FN's beskyttelse blev allerede sat på prøve i 1950 (Thakur:2006,s.33). Baylis & Steve karakteriserer den første kollektive aktion i Korea-krigen som en test for den amerikanske målbevidsthed og "the will of the United Nations²³" til at modstå angrebet. Korea blev omdannet til to selvstændige stater i 1948. Nordkorea var på det tidspunkt besat af Sovjetunionen, hvorimod Sydkorea var besat af USA. I 1950 brød krigen ud mellem Sydkorea og Nordkorea. FN havde på det tidspunkt en observationsgruppe i Sydkorea, hvor de bekræftede angrebet på Sydkorea. Ifølge DUPI havde Stalin på forhånd godkendt angrebet på Sydkorea, da USSR ideologisk var allieret med Nordkorea(DUPI:1999, s.135).

---

²³Baylis, Johan & Smith Steve(2005) The Globalization of World Politics, Third Edition, An introduktion to international relations, s.99-100.

Desuden havde SR fordømt angrebet på Sydkorea, da det mente, at Nordkorea havde krænket Sydkoreas suverænitet. Desuden havde SR godkendt assistance til Sydkorea (Weiss et al:2004,s.13). Succeskriteriet for SRs aktion identificeres under Korea-krigen som følge af en kombination af omstændigheder. For det første var der konsensus blandt andre medlemmer af SR med USA. For det andet var USA på det tidspunkt initiativtageren bag militærinterventionen, da den alene havde militær og økonomisk kapabilitet til at kunne bidrage med 95 % af luftvåben og 85 % af marinestyrker, mens resten af verden bidrog med 10 %. For det tredje gjorde Sovjetunionens fravær det muligt at vedtage de nødvendige resolutioner uden vetonedlæggelse(Thakur:2006,s.33). SR vedtog således hurtigt en resolution, som bemyndigede medlemsstaterne i FN til at hjælpe med finansiel og militær støtte til Sydkorea. USA havde styrker i Japan og Sydkorea, og det var derfor nemmere for USA at mobilisere sine styrker til Sydkorea. Den militære operation støttet af USA og de allierede drev nordkoreanske styrker ud af Sydkorea.²⁴

Weiss et al. konstaterer i den sammenhæng, at da Sovjetunionen forlod SR i protest mod Taiwans besættelse af "Chinese seat" i SR, blev det muligt for USA og dets allierede at vedtage resolutioner i form af assistance og militære aktioner mod Nordkorea og dets allierede. DUPI betragtede disse resolutioner som enestående, da USA og dets allierede kunne generobre Sydkorea fra Nordkoreas styrker (DUPI:1999,s.135). Sovjetunionen opfattede derimod SRs aktion mod Nordkorea som illegal, da de ikke opfyldte kriterierne for artikel 27.3. To af medlemsstaterne i SR var nemlig ikke til stede under resolutionsvedtagelsen(Thakur:2006,s.33).

Korea-krigen afspejlede i den sammenhæng ulemperne ved at være afhængig af den frivillige forpligtelse til at stille militærstyrker til SRs rådighed, da kun 20 ud af 60 medlemmer af FN gik med til at støtte den

---

²⁴ Ziring et al (2000), Chapter 5, "Security Through Collective Action", Pp.176.

militære aktion i Nordkorea(Thakur:2006,152). Derfor afslørede Korea-krigen den kendsgerning, at manglende konsensus og staternes frivillige forpligtelse til at stille styrker til SR's rådighed ville svække FNs funktion som en effektiv organisation(Ziring et al:2000,s.176).

Efterfølgende er det hans diagnose, at Korea-krigen i høj grad var afhængig af en stor magt som USA, der havde mange politiske og nationale interesser på spil. Derfor er det hans tese, at selv om FN sørgede for en legitim og værdifuld politisk dækning for USA til at gribe ind og opretholde den kollektive sikkerhed, fulgte USA i virkeligheden sin egen sikkerhed og nationale interesser til at intervenere i Korea og Asien(Thakur:2006,s.152). Whittaker er enig med Thakurs udsagn og mener, at USA styrede selve militæroperationen i Korea, men argumenterer derimod for, at formålet med militæroperationen i Nordkorea var at genoprette stabilitets status quo. Korea var delt i to stater, og de to stater afspejlede USA's og Sovjetunionens interesser i regionen (Whittaker:1997,s.50).

Da Sovjetunionen genoptog sin plads i SR, forhindrede den således flere resolutioner mod Nordkorea i at blive vedtaget. Weiss konstaterer, at da Sovjetunionen afsluttede sin boykot og vendte tilbage til SR, så blev "the Security Council paralyzed²⁵" af Sovjetunionens vetoret. Det er Zirings konstatering, at Sovjetunionens vetoret havde en institutionel legitimitet, der ikke kunne rystes af numeriske tal, da den havde allierede nok i Generel Forsamling og i SR, hvorfor den kunne lamme SR under den kolde krig ved at nedlægge veto mod de fleste resolutioner, der kunne skade Sovjetunionens og dens allieredes interesser (Ziring, et al:2000,s.89), (Thakur:2006, s.89).

Fælles for de fleste teoretikere er, at SR's militæraktion støttet af USA og dets allierede hjalp Sydkorea til at opretholde sin uafhængighed som "the

---

²⁵Weiss,Thomas G., et al.(2004), "The United Nations, And changing World Politics", Fourth Edition, s.13.

Republic of Korea²⁶”. Krigen fortsatte i 3 år og den kostede 3 mio. mennesker livet. Nord- og Sydkorea har aldrig sluttet den endelige fred efter den kolde krig(Baylis &Smith:2005,s.1100).

5.2 Vietnam-krigen

Under den kolde krig benyttede store magter i SR sig af unilateralism i deres ”international affaris²⁷”. De var ifølge Kagan af den opfattelse, at internationale krige og konflikter helst skulle løses eller elimineres gennem militære midler. Derfor var staterne mindre tilbøjelige til at handle gennem ”international institutions²⁸” som FN og SR. De var derfor skeptiske i forhold til internationale love og regler, mens den kolde krig fortsatte.

SR’s fiasko gentog sig i 1950erne, da firemagtskonferencen i Genève bestående af USA, Sovjetunionen, Frankrig og Storbritannien besluttede sig for at dele Vietnam langs en demarkationslinje mellem “kommunistisk og ikke-kommunistisk territorium”²⁹. USA benyttede således sig af doktrinen inddæmningspolitik for at begrænse Sovjetunionens og Kinas magt og indflydelse til Sydvietnam(Nye:2003,s.161). Sovjetunionen og Kina forsøgte derimod at influere hele området ved at sprede den kommunistiske ideologi til Nord- og Sydvietnam, mens de støttede deres Nordvietnamesiske allierede med militær og finansiel støtte.

Faktum var, at SR ikke kunne spille nogen konstruktiv rolle i at løse konflikten, da hverken USA eller Sovjetunionen ville kunne få en resolution gennemført i SR. Selv om krigen fortsatte i 1960erne og 1970erne, debatterede Generelforsamlingen ved flere lejligheder Vietnam-krigen, men disse diskussioner blev aldrig bragt i SR, da man

---

²⁶ Ziring, et al (2000),Chapter 5, “Security Through Collective Action”, Pp. 177

²⁷ Kagan, Robert (2002), Power and weakness, Policy Review, Hoover Institute, Jun/Jul,2002, s.1.

²⁸ Ibid, s.1.

²⁹ ibid., s.138.

vidste, at Sovjetunionen ville nedlægge veto. USA's og Sovjetunionens ageren og handlinger pga. deres militære kapabilitet og magt i SR satte SR's funktion og legitimitet totalt ud af funktion og gjorde SR til en irrelevant international aktør, der ikke kunne etablere fred og sikkerhed(Bring:2002, s.163), (Ziring, et al:1999, 176),(Baylis & Smith:2005, s.102).

5.3 Irak- Irankrigen

Krigen mellem Iran og Irak brød ud i 1980, da Irak invaderede Iran under påskud af, at Iran havde besat irakisk territorium. Denne krig fortsatte mellem de to lande i 8 år, og den havde omfattende økonomiske og menneskelige omkostninger for begge lande(DUPI:1999, s.138). Denne krig endte med en våbenhvile i 1988(Weiss et al:2004, s.50).

DUPI konstaterer, at selv om SR på et tidligt tidspunkt var inde i billedet og opfordrede parterne til at standse krigen, så kunne det ikke standse krigen mellem de to lande, selvom der også blev vedtaget diverse resolutioner i 1980, 1982, 1985 og 1987.(Bring:2002,s.65). USA var i den forbindelse bekymret for den voksende iranske magt og indflydelse, derfor støttede USA Irak i krigen mod Iran, da Iran havde hegemoni, der kunne risikere USA's interesser og dens allierede i den persiske golf. USSR solgte derimod våben til Irak for at afbalancere magten mellem Iran og Irak (Nye:2003, s.171).

DUPI konstaterer, at baggrunden for de mislykkede SR-resolutioner var, at hverken Sovjetunionen eller USA opfattede Iran eller Irak som livsvigtige potentielle allierede, hvorfor disse resolutioner aldrig blev taget seriøst af SR(DUPI:1999, s.138). Efterfølgende er det DUPI's

diagnose, at SR ikke blev bedt om at gribe effektivt ind, således at man indskrænkede sig til nogle få missioner. Der fandt f.eks. en mission sted i 1985 for at undersøge forholdene i iranske krigsfangelejre og et besøg samme år af generalsekretæren i de to landes hovedstæder(DUPI:1999, s.139). DUPI forbinder SR's manglende effektivitet for at stoppe krigen mellem det irakiske og det iranske styre med, at disse to styre på det tidspunkt var radikalt antivistlige(DUPI:1988, s.139). Men først da Iran og Irak indgik i en våbenstilstand i 1988, vedtog SR en resolution til at overvåge våbenhvilen(Weiss:2004, s.50). SR spillede altså en mindre rolle i konfliktløsningen mellem de to lande.

5.4 Golfkrigen

Da Irak invaderede og besatte kongedømmet Kuwait i 1990, fordømte SR invasionen på den samme dag. Ifølge Lawrence reagerede USA meget voldsomt, da den havde enorme olieinteresser i golfen. Derfor var USA nervøs og bekymret for regionens politiske og økonomiske stabilitet, da Golfen havde verden største oliereserver(Ziring, et al:2000, s.154) Desuden var sikkerheden for USA's allierede (Golfstaterne og Israel) i området i fare. FN betragtede den irakiske aggression som et normbrud på et suverænt statsmedlem af FN.

Thomas et al. mener, at den hurtige reaction fra SR skyldtes: "*Changes in Moscow's attitude toward the UN influenced the international climate and more particularly Washington's approach to the world organization*³⁰". (Ziring, et al:2000,s.154). DUPI konstaterer i den sammenhæng, at USA havde en stærk interesse i området, hvorfor stormagten ikke blot påtog sig men anmodede om at få uddelegeret

---

³⁰ Weiss,Thomas G., et al.(2004), "The United Nations, And changing World Politics", s.47.

opgaven til at lede invasionen mod irakiske styrker(DUPI:1999, s.140).

Weiss konstaterer, at *"the logic is that since permanent members states possess the military capability to act quickly and decisively, no potential aggressor will challenge organizational structure"*(Weiss& Thomas:2000,s.11).

Dernæst konstaterer Ziring, at Sovjetunionen under Mikhail Gorbachev³¹ havde fordømt den irakiske invasion og havde straks bedt Irak om at trække sine styrker ud af Kuwait. Derimod er det Weiss' diagnose, at Reagan også havde ændret sit syn på FNs rolle i at løse internationale kriser og konflikter(Weiss, et al:2004, s.47). Desuden skete der under golfkrigen en tilnærmelse eller tangering af USA's og Sovjetunionens interesser til at samarbejde for at genopretholde den internationale fred, stabilitet og sikkerhed.

Weiss mener, at det var under Golfkrigen, at SR i høj grad blev effektiv og funktionel pga. det internationale samfunds støtte til organet. Det er også i høj grad DUPI's konstatering, at der nu i modsætning til tidligere var konsensus blandt stormagterne om, at den kuwaitiske besættelse og krise skulle og burde imødegås(DUPI:1999,s.139). Lawrence konstaterer i den forbindelse, at den irakiske invasion var en klar krænkelse af den kuwaitiske suverænitet. SR kunne vedtage snesevis af resolutioner, der modsatte sig den irakiske invasion. Resolutionerne krævede en genoprettelse af den kuwaitiske suverænitet³².

Fælles for de to teoretikere er, at Gorbachevs og Reagans opfattelse af udenrigspolitik havde bragt Sovjetunionen og USA tilnærmelsesvis sammen og havde gjort SR til et gennemførligt instrument til kollektive sikkerhedsaktioner. DUPI konstaterer derimod, at det lykkedes for SR på samme dag at opnå konsensus og vedtage resolution 660, der fordømte

---

³¹ Ziring, et al (2000), Chapter 5, Security Through Collective Action, Pp.182

³²Amstutz, Mark R (1999), International Ethics, Concepts Theories, and cases In Global Politics, Rowman& Littlefield, Publishers, Inc., Pp.103-108.

den irakiske invasion af Kuwait(DUPI:1999, s.139). Iraks besættelse af Kuwait blev ligeledes betragtet som genfødsel af den kollektive sikkerhed pga. konsensus blandt SRs medlemmer (Ziring, et al:2000, s.153).

Efterfølgende er det Lawrences opfattelse, at den irakiske invasion allerede var dømt til en klar overtrædelse af FNs charter art. 2(4), som forbyder en stat at bruge magt mod "*the territorial integrity or political independence of another state.*"³³. SR bad den irakiske regering om ubetinget at trække dets styrker ud af Kuwait med henvisning til artikel 39. Derudover afgjorde SR, at Irak havde brudt den internationale fred, og der skulle tages stilling til nogle foreløbige sanktioner med henvisning til artikel 40(Weiss et al:2004,s.50).

Fire dage senere besluttede SR, at økonomiske sanktioner skulle anvendes mod Irak. Disse betød, at alle økonomiske handlinger skulle forbydes med undtagelse af fødevarer- og medicinforsyninger³⁴ med henvisning til artikel 41. I de næste 5 måneder vedtog SR ti ekstra resolutioner, der havde med den irakiske invasion at gøre. SR forsøgte desuden at løse krisen ved at bede FNs Generalsekretær om at besøge Irak for at overtale den irakiske regering men uden held. Den 29. november vedtog SR resolution 678. Resolution 678 autoriserede "all necessary means"³⁵, der kunne støtte SR's kollektive handling til at genoprette status quo(DUPI:1999, s.139). Derfor fik Irak den 15. januar 1991 som den sidste frist "deadline" for at trække sig ud af Kuwait.

Mens resolutionen bemyndigede medlemsstater til at anvende alle nødvendige midler mod Irak, hvis Irak ikke frivilligt trak sig ud af Kuwait. Irak ville ikke bøje sig. USA skabte derfor verdens største koalitionsstyrker på 540.000 mand fra 27 vestlige og arabiske lande mod Irak.(Ziring, et al:2000, s.153). Da fristen udløb den 15. januar begyndte

---

³³Ziring Lawrence,(2000), Chapter 5, Security Through Collective Action, s.182.

³⁴ ibid., s.182.

³⁵ Weiss,Thomas G., et al.(2004), "The United Nations, And changing World Politics, s.56.

kollationsstyrker den 16. januar 1991 massivt at bombardere irakiske positioner i Kuwait og Irak. Bombardementerne havde ødelæggende effekt på de irakiske militære stillinger og den økonomiske infrastruktur.

Bombardementerne fortsatte indtil den 24. februar. Som følge af den militære aktion blev de irakiske styrker drevet ud af Kuwait. Den 6. marts blev der indgået våbenhvile. Lawrence konkluderer, at denne aktion drev Saddam Hussein ud af Kuwait og genoprettede den internationale status quo. Derfor stabiliserede aktionen midlertidigt Mellemøstens stabilitet, da denne aktion ikke førte til Saddams regimes forfald. DUPI konkluderer en bred konsensus mod Iraks besættelse af Kuwait, og det gjorde det muligt for USA at få både politisk og materiel støtte. Uden den massive pengehjælp fra lande som Tyskland og Japan ville USA have haft svært ved at gennemføre operationen ”Ørkenstorm”(DUPI:1999, s.140).

5.5 Eks - Jugoslavien

Weiss et al. konstaterer, at opløsningen af Eksjugoslavien førte til vold og etnisk udrensning af tusindvis af flygtninge, som man ikke havde oplevet siden anden verdenskrig(Weiss et al:2004, s.63). Da Eksjugoslavien blev opløst i 1991, erklærede Kroatien, Slovenien og Makedonien derfor deres uafhængighed i 1991.(Baylis & Smith:2005,s.149). Bosnien-Hercegovina fulgte trop i 1992 og erklærede sin uafhængighed, og disse lande fik anerkendt deres uafhængighed af FN, EU og USA. De serbiske ledere i Beograd, som drømte om en “Great Serbia³⁶”, støttede de etniske serbere i andre tidligere jugoslaviske republikker. Medens serberne forsøgte at erobre mere territorium i Bosnien, førte deres militære aktioner til etniske udrensninger og massakre på de civile³⁷. Der estimeres, at 200.000 civile blev dræbt under etniske udrensninger(Ziring, et al:2000,s.167).

---

³⁶ibid. s.206.

³⁷ ibid., s.206

Weiss konstaterer i den sammenhæng, at selv om der blev udstationeret 14.000 fredbevarende styrker til at beskytte civile i Kroatien og Bosnien, kunne disse styrker ikke opfylde deres målsætninger, da parterne ikke respekterede aftalen. Tusindvis af civile i koncentrationslejrene blev derfor udrenset og dræbt af serbere(Weiss:2004, s.63). Baylis & Smith betragter denne periode som en tragisk historie, da det internationale samfund ikke kunne leve op til deres forpligtelse til at stoppe krigen(Baylis & Smith:2005, s.149).

I 1991 vedtog SR en resolution, hvor den påtvang en generel og fuldstændig våbenembargo på alle involverede parter i konflikten. I 1992 blev en anden resolution vedtaget af SR, som beskyldte "Serbia and Montenegro³⁸" for at være hovedleverandør af vold på Balkan. Derfor blev en fuldstændig økonomisk embargo sanktioneret. Efterfølgende blev en anden resolution vedtaget, og den forbød den tidligere republik af Jugoslavien at deltage i internationale sports- og kulturbegivenheder(Baylis,&Smith, s.149). Weiss konstaterer, at europæerne og den vestlige alliance ikke kunne få parterne til at løse deres interne konflikt i 1992(Weiss:2004, s.63). Han konstaterer yderligere, at det internationale samfund ikke var villigt til at reagere militært i det tidligere Jugoslavien, da SR's medlemsstater var tøvende og ikke viste interesser for at løse konflikten(Weiss:204, s.65).

Desuden var der stor uoverensstemmelse mellem USA og den vestlige alliance over brug af magt til at presse Serbia til at respektere "no-fly zones and relief delivery"(Weiss & Collins:2000, s.87). Derfor er det teoretikernes optik, at den fortsatte krig i Eksjugoslavien skyldtes, at SRs medlemsstater, USA's samt dens allieredes interesser ikke kunne tangere ligesom golfkrigen, hvorfor krigen fortsatte indtil 1995(Baylis&Smith:2005, s.149).

---

³⁸ ibid., s.206-207.

I 1992 blev resolution 743 vedtaget af SR, der autoriserede en fredbevarende mission på 39.000 mand (UNPROFOR³⁹), (DUPI:1999, s.145) til Kroatien. Senere fik Bosnien også mandat. UNPROFOR blev forlænget 10 gange. Den varede indtil 1995 med støtte fra "NATO-fly" i luften. Selv om NATOs aktioner fortsatte, var disses indsats ikke nok til at forhindre blodbad mellem parterne (Weiss:2004, s.64).

I 1993 og 1994 vedtog SR sanktioner, der lagde de bosniskserbiske ledere på is, så de ikke kunne rejse til andre lande. Resolutionerne gjaldt også en fastfrysning af de bosniskserbiske leders aktiver i udlandet. Men disse sanktioner var ikke nok til at stoppe krigen (DUPI:1999, s.146.)

Ifølge DUPI blev UNPROFOR kritiseret for ikke at være i stand til at forhindre krigshandlinger. NATO og USA besluttede efter lang tids tøven at tage skarpere midler i brug. I virkeligheden viste NATOs massive bombardementer af serbiske stillinger med støtte fra USA sig at være effektive for en politisk løsning i 1995. Derfor førte denne aktion til Dayton-aftalen, hvorfor der blev udstationeret mere end 60.000 NATO-soldater for at bevare freden og sikkerheden i Bosnien (Weiss, et al:2004, s.66), (Baylis & Smith:2005, s.150).

Tilhængere af denne mission, der støttede aktionen, mener, at NATO-aktionen dæmpede krigen i at sprede sig til andre nabolande. Modstandere af aktionen er af den opfattelse, at aktionen kom for sent, hvorfor tusindvis af folk blev ofret. Som følge af (Daytons Accords⁴⁰) fredsaftalen blev alle sanktioner mod Serbien og Montenegro ophævet af SR i 1996.

---

³⁹ DUPI(1999), FN, Verden og Danmark s.145

⁴⁰ Ziring Lawrence, Chapter 5, Security Through Collective Action, s.207.

6 Konklusion

Jeg kan med udgangspunkt i den nyrealistiske tilgang verificere min hypotese. Da jeg testede sammenhængen mellem mine uafhængige variable i relation til min afhængige variabel, nåede jeg til den konklusion, at nyrealisme kan bedre forklare SRs militære interventioner end liberalisme. Derfor er fælles for de diverse teoretikere er, at SR's succes i 1950 mht. at intervenere i Nordkorea nok var forbundet med Sovjetunionens fravær, da resolutionen slap for veto. Dernæst kan jeg bekræfte, at der var en klar sammenhæng mellem SRs militære intervention i Nordkorea og USA's hegemoniske, sikkerhedsmæssige og politiske interesser samt dens allieredes interesser i Sydkorea. Sovjetunionens tilbagevenden til SR paralyserede derimod SR i at kunne vedtage flere resolutioner mod Nordkorea, hvorfor SRs rolle blev sat ud af funktion pga. USA's og Sovjetunionens hegemoniske, ideologiske og politiske interesser i verden. Den kolde krig prægede det internationale system og SR.

Vietnam-krigen kulminerede i en inddeling af landet i to stater, mens den kolde krig havde delt verden i Øst og Vest. Derfor kunne man ikke få en resolution igennem i SR, da Sovjetunionen og USA benyttede sig af deres vetoret pga. deres frygt for sikkerhed, beskyttelse af deres interesser samt deres hegemoniske magt i SR og regionen. SRs organ blev derfor irrelevant, da både USA og USSR forhindrede resolutioner i at blive vedtaget. Dernæst kan jeg bekræfte min hypotese omkring, at hverken USA eller USSR var interesserede i at stoppe krigen mellem Iran og Irak via SR, da de to lande ikke var ideologisk allierede med Iran og Irak.

Den kolde krigs afslutning spillede en afgørende rolle for USA's og USSR's konsensus og nyt syn på SR, da deres interesser tangerede,

hvorfor de uddelegerede magten til SR til at spille en vital rolle under Golfkrigen. Desuden havde USA store økonomiske og sikkerhedsmæssige interesser pga. olie og dens arabiske allieredes og Israels sikkerhed, hvorfor verdens største militæralliance blev mobiliseret til at drive Irak ud af Kuwait. SR's militære operation blev betragtet som en succes og genfødsel af SR som en international myndighed til at genopretholde fred og sikkerhed efter den kolde krigs afslutning.

I forhold til krigen i Eksjugoslavien, er det min konklusion, at SR's handlinger ikke var nok til at forhindre etniske udrensninger, folkedrab og krigen, idet SR's medlemmer manglede vilje og interesser, da de mente, at det var en europæisk opgave at løse konflikten. Europæernes indsats og diplomati kunne ikke lave om på situationen, indtil NATO unilateralt gik til værks og bombarderede de serbiske stillinger, så aktionen tvang serberne til at gå med til den fredsftale, der afsluttede krigen.

Litteraturliste

- Aggestam, Karin, red. 2004: (O)Rättfärdiga krig. Lund: studentlitteratur.
- Amstutz, Mark R. 1999: *international ethics*, published in the United State of America by Rowan & Littlefield publishers
- Baylis, John & Smith, Steve 2005: *The Globalization Of World Politics* , Third Edition Published by in the United States by Oxford university
- Baldwin, David A: 1993, *Neorealism And Neoliberalism, The Contemporary Debate*, Columbia University Press New York.
- Bring, Ove 2002: *FN-stadgan och världspolitiken*. Stockholm: Norstedts Juridik, fjärde upplagan.
- BRyman, Alan 2001: *Social Research Methods*, Oxford University press Inc. New York, United State.
- Bøggild, Johannes P. nr. 5. 1999, *Den nødvendige suverænitet*, DJØF, Copenhagen.
- Dansk Udenrigspolitiske Institut (DUPI) 1999, *FN, verden og Danmark*,
- Dansk udenrigspolitiske Institut (DUPI) 1999, *humanitær intervention, retslige og politiske aspekter*.
- G. Weiss, Thomas & Collins, Cindy 2000: *Humanitarian Challenges and Intervention* , Published in The United Kingdom by Westview Press, 12 Hids Copse Road, Cumnor Hill, Oxford OX2 9JJ.
- Joseph S. Nye, JR. 2003: *understanding international conflicts. an introduction to theory and history*. Harvard University.
- Jackson, Robert & Sørensen, Georg 2003: *Introduction to international Relations. Theories And Approaches*, published By Oxford University Press Inc., New York

- Marsh, David & Stoker, Gerry 2003: *Theory and Methods in Political Science*, Second Edition, Palgrave Macmillan. press inc., New York
- Neuman, W. Lawrence. 2003: *Social Research Methods, Qualitative and Quantitative Approaches*, Fifth Edition, University of Wisconsin at Whitewater
- Nye Jr., Joseph S. 2004: *Power In The Global Information Age*, First Published by Routledge 11 New Fetter Lane, London EC4P 4EE.
- Petersen, Nikolaj & Skak, Mette 1998: *Teori om international politik. En oversigt*, Danish institute for international politic(DUPI)
- Thakur, Ramesh: 2006, *the United Nations Peace and Security*, Cambridge University Press.
- Whittaker, David J. 1997: *United Nations In the Contemporary World*, First Published By Routledge 11 New Fetter Lane , London EC4P 4EE.
- Weiss, Thomas G.; David P. Forsythe & Roger A. Coat (red.) 2004: *The United Nations and changing World politics*. Boulder: West view press, fjärde upplagan
- Ziring, Lawrence, Riggs, Robert and Plano, Jack 2000: *The United Nations, International Organization and World Politics.*, Published By Harcourt College Publishers, 301 commerce Street, suit 3700, Fort Worth, TX.
- Kilde: <http://www.un.org/secureworld/report2.pdf>